

הלבנות פסולי המקדשין פרק ג

א. קדשי קדשים ששחטן בראש המזבח, כאלו שחטן בצפון: שנאמר "וזבחת עליו את-עלתיו ואת-שלמיו" (שמות כ, כ) מלמד שכל המזבח ראוי לשחיטת העולה, ושחיטת השלמים.

ב. עולה ששחטה בראש המזבח, או ששחטה למטה והעלה אותה לראש המזבח יפשיט אותה וינתח אותה במקומה, ומוריד הקרבים, ומדיחן למטה, וחוזר ומעלה אותן; ומוריד העור, ונותנו לכוהנים.

ג. וכן זבחים שחוטים שעלו לגבי המזבח מפשיט ומנתח במקומן, ומוריד הקרבים, ומדיחן במים, וחוזר ומעלה אותן; ומוריד את העור ואת הבשר, ונותנו לבעלים; וחוזר ומקטיר את השאר.

ד. ומפני מה לא יוריד הכל, אלא יפשיט וינתח בראש המזבח: שכל הראוי לאשים אם עלה לראש המזבח לא ירד, שנאמר "כל-הנגע במזבח יקדש" (שמות כט, לז). יכול, אף על פי שאינו ראוי תלמד לומר "היא העלה על מוקדה" (ויקרא ו, ב): מה עולה שהיא ראויה לאשים אם עלת, לא תרד; אף כל הראוי לאשים אם עלה, לא ירד.

ה. עולה שהעלה חיה לראש המזבח תרד, שעדין אינה ראויה. וכן קמץ המנחה שלא נתקדש בכלי שרת, וכל אסורי המזבח שעלו ירדו, לפי שאינן ראויין מתחלתן. וכן בהמת קדשים שנשחטה בלילה, או שנשפך דמה, או שיצא חוץ לעזרה אם עלת, תרד.

ו. אבל קדשים שלנו, בין שלן הדם או הבשר או האמורים, וזבח שיצא חוץ לעזרה, או שנטמא, או שנפסל במחשבת הזמן או במחשבת מקום או במחשבת שנוי, או שקבלו הטמאים וזרקו את דמו, הואיל וראויין בעבודת קרבן הבא בטמאה, ושנתן דמו חוץ למקומו, או קדשי קדשים שנשחטו בדרום או שנתקבל דמם בדרום אף על פי שכל אלו פסולין אם עלו לראש המזבח, לא ירדו: כל שפסולו בקדש, הקדש מקבלו.

ז. וכשם שאם עלו, לא ירדו כך אם ירדו, לא יעלו שניה: שהרי פסולין הם. ואם משלה בהם האור אף על פי שירדו, יעלו שניה וישלים הקטרתן. קמץ שנתפגל, ומקצתו בארץ ומקצתו משלה בו האור יעלה כלו.

ח. אברים וחלבים וקמצים שלנו בראשו שלמזבח, כאלו לנו בעזרה; ואם ירדו, לא יעלו. אבל אם לא ירדו, מקטירין אותן לעולם. ואויר מזבח, כמזבח. ואמורי קדשים קלים שהעלן קדם זריקת דמים לא ירדו, שהרי נעשו לחמו שלמזבח. הפריש שני אשמות לאחריות, ושחט את שניהם, וקדם והעלה אמורים שלאחד מהם קדם זריקה הרי אלו ירדו.

ט. הזבח הפסול והנסכים הפסולין שעלו למזבח הזבח לא ירד כמו שבארנו, מפני שהוא ראוי לאשים; והנסכים, ירדו. וכן נסכים הבאים בפני עצמן, שנפסלו ועלו ירדו. עוף שמלקו זר, ועלה לא ירד. וקמץ המנחה שקמצו זר, ועלה ירד: אף על פי שזה פסול וזה פסול, זה כאלו לא נתקדש כלל. ואחד הזר, ואחד שאר הפסולין.

י. ואלו אם עלו, ירדו: כל שאינו ראוי לאשים, בשר קדשי קדשים, בשר קדשים קלים, מותר העמר, ושירי מנחות, ושתי הלחם, ולחם הפנים, והקטרת, וצמר שבראשי כבשים, ושער שבזקן התישים, והעצמות, והגידים, והקרניים והטלפים בזמן שאינן מחברים אם עלו, ירדו. קמץ שמצה שמנו על העצם, וירד העצם יחזירו: שהדבר ספק שמא חבורי עולין, כעולין הם חשובין.

יא. מזבח הפנימי מקדש פסולין, בין ראויין לו בין שאינן ראויין לו; אבל מזבח החיצון אינו מקדש אלא פסולין הראויין לו, כמו שבארנו. כיצד: מזבח החיצון שעלו לו זבחים שנפסלו, לא ירדו; עלת לו קטרת זרה תרד, שאין הקטרת ראויה למזבח החיצון. אבל מזבח הפנימי שעלה לו קמץ מנחה, בין כשר בין פסול לא ירד. וכן כל פיוצא בזה.

יב. כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו כך הכבש ושאר כלי השרת מקדשין את הראוי להם, שהרי נאמר בפלים "כל הנגע בהם, יקדש" (שמות ל, כט); ומשיגיע לכבש דבר הראוי לו לא ירד, ואף על פי שנפסל. וכן משיגיע לכלי, דבר הראוי לו נתקדש; ולא יפדה לעולם, ואף על פי שנפסל, כמו שבארנו באסורי המזבח.

יג. אין כלי הלח מקדשות את היבש, ולא כלי היבש מקדשות את הלח. במה דברים אמורים, במדות הלח והיבש שהיו במקדש, כמו שבארנו בהלכות כלי המקדש; אבל המזרקות מקדשות הלח והיבש, וכלי שרת מקדשין דם הפסול לקרב.

יד. כל כלי השרת אין מקדשין אלא במקדש, ואין מקדשין אלא מדעת, ואין מקדשין אלא מתוכן, ואין מקדשין אלא שלמים. נקבו אם עושין הן מעין מלאכתן שהיו עושין והן שלמים, מקדשין; ואם לאו, אין מקדשין. ואין מקדשין אלא מלאים. אבל המדות, אין מקדשין חסרים, אלא אם דעתו למלאותן; ואם אין דעתו למלאותן, מקדשין להפסל אבל לא לקרב.

טו. כלי שרת מקדשין שלא בזמן להפסל, אבל לא לקרב. כיצד: דבר שמצותו ביום, שנתקדש בכלי שרת בלילה נפסל וישרף, אבל אינו קרב: כגון שקמץ מנחה בלילה, ונתן קמצה לכלי שרת הרי זו נשרפת.

טז. מזבח שנפגם נפסלו כל הקדשים שהיו שם שחוטין במקדש, שעדיין לא נזרק דמם: שהרי אין שם מזבח לזרק עליו, ונאמר "וזבחת עליו את-עלתיה ואת-שלמיה" (שמות כ, כ). כלומר תזבח, והוא עומד כתקנו לא פגום. אבל קדשים חיים שהיו שם בעזרה כשנפגם, לא נפסלו; אלא כשיבנה המזבח, יקרבו שאין בעלי חיים נדחין. הקדיש בהמות עד שלא נבנה המזבח כשיבנה, מקריבין אותן: שהדחוי מעיקרו, אינו דחוי.

יז. וכן אין אוכלין קדשים והמזבח פגום, שנאמר "ואכלוה מצות אצל המזבח" (ויקרא יב); והוא הדין לקדשים קלים שאין אוכלין אותן בירושלים והמזבח פגום, עד שיבנה.